

ВУЛИЦЯ СТАРОГО ДЕТЮКА – ЦЕ В ЙОГО ЧЕСТЬ

Ольга ДУХ, кандидат біологічних наук

На базі Дубенського державного історико-культурного заповідника пройшли краєзнавчі наукові читання, присвячені вшануванню видатного вченого-природодослідника і педагога Антонія Анджейовського з нагоди 235-річчя від дня його народження. Учасники Читань працювали над історико-краєзнавчою тематикою природничонаукового і біографічного спрямування «Повернення. Антоній Анджейовський: від Варкович до Ставищ». Місцем проведення Читань став палац князів Любомирських Дубенського державного історико-культурного заповідника.

У Читаннях брали участь Консул Генерального Консульства Республіки Польща в Луцьку Пётр Матусяк, Дубенський міський голова Василь Антонюк, священнослужитель із Ставищ о.Марек Рудзь, науковці Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, вищих закладів освіти Рівного. Кременеччину на такому науковому форумі представляли виконавчач обов'язків директора Кременецького ботанічного саду, кандидат біологічних наук Антоніна Ліснічук, начальник відділу Національного природного парку «Кременецькі гори» Андрій Штогун, а також наші науковці-природознавці, члени кафедри біології, екології та методики їх викладання академії, кандидати біологічних наук Оксана Галаган та Ілона Михалюк, кандидат сільськогосподарських наук Олена Тригуба.

Академічне наукове «тріо» нашого вищого закладу освіти запропонувало учасникам Читань ґрунтовне аналітичне дослідження «Зародження, становлення та розвиток ботанічних досліджень у Кременці», де значне місце було відведене науково-творчій діяльності Антонія Анджейовського – відомого ботаніка, геолога, палеонтолога, зоолога, художника і письмен-

ника XIX століття, уродженця села Варковичі, що на Дубенщині, випускника Волинської гімназії, а з 1818 року – викладача ботаніки та зоології цього ж навчального закладу, після реорганізації якого у Волинський ліцей очолював кафедру зоології та ботаніки. Антоній Анджейовський – учень Віллібальда Бессера, його вірний помічник. Їх спільні ботанічні дослідження та експедиції дали значний матеріал для збагачення тогочасної ботанічної науки та для практичного поповнення флористичної колекції Кременецького ботанічного саду.

Антоній Анджейовський володів непересічним письменницьким талантом. Свої твори він підписував псевдонімом «Старий Детюк», що було пов'язане з його родинним прізвиськом. Добре відома автобіографічна повість Анджейовського «Ramoty starego Detiuka», яка стала цінним джерелом вивчення життєпису і ключем до пізнання життєтворчості вченого, педагога, художника і письменника. Він дуже високо оцінював роль Волині, Кременеччини у власному житті, у творчому становленні як громадянина і науковця: «Волинь була моєю колискою, тут я виріс, і на цій милій землі піввіку прожив у творчості та праці».

У нашому старовинному Кременці одна із вулиць, що в районі школи мистецтв ім. Михайла Вериківського, названа вулицею Старого Детюка. Це на вшанування Антонія Анджейовського – вченого, педагога і митця, мудрої і творчої людини, яка любила наш край, працювала для нього і зробила помітний внесок у його соціально-культурне становлення, у розвиток його науки та освіти. Він уособлював себе зі «Старим Детюком» – і вдячні кременечани символічно увіковічили його в однойменній вулиці.

райони школи мистецтв ім. Михайла Вериківського, названа вулицею Старого Детюка. Це на вшанування Антонія Анджейовського – вченого, педагога і митця, мудрої і творчої людини, яка любила наш край, працювала для нього і зробила помітний внесок у його соціально-культурне становлення, у розвиток його науки та освіти. Він уособлював себе зі «Старим Детюком» – і вдячні кременечани символічно увіковічили його в однойменній вулиці.

Назар БАГНЮК, Юлія КОНОНЬЧУК

ДІАЛОГ ПРО УКРАЇНСЬКУ ПИСЕМНІСТЬ

Ця дата в українському календарі має символічне і навіть подвійне значення: 9 листопада ми вшануємо одну із найвидатніших особистостей національної історії, творця «Повісті минулих літ», Преподобного Нестора Літописця, а також відзначаємо День української писемності та мови як душі та генетичного коду нашої нації. Викладачі та студенти спеціальності «Історія» нашої академії вирішили підійти до такого подвійного духовно-історичного ювілею по-особливому: зусиллями історичного клубу академії «Десятий легіон» цього дня започатковано «Несторівські читання», яким вирішено надати статус традиційних. Важливою і у вищому ступені позитивною рисою задуму виступає те, що «Читання...» проводитимуться спільно з педагогами та учнями Волинського

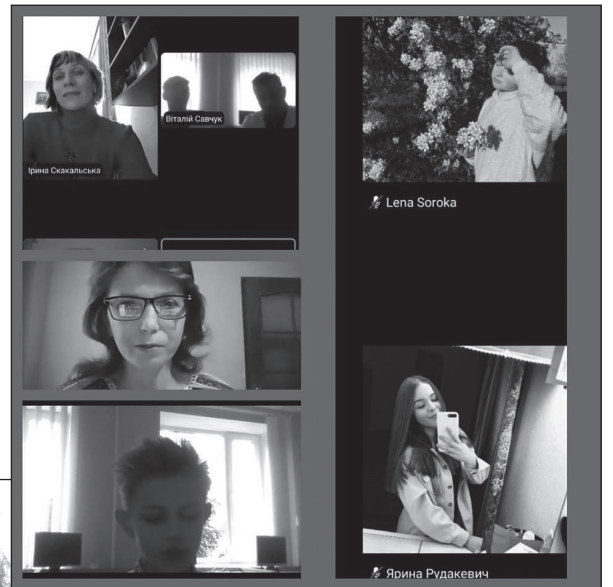
ліцею імені Нестора Літописця. Ми із задоволенням розмістили в Інтернет-мережі повідомлення про наше спільне науково-пізнавальне дійство: «Волинський ліцей імені Нестора Літописця. Кафедра історії та методики її навчання. Історичний клуб «Десятий легіон» Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка. «Несторівські читання» до Дня української писемності та мови. Платформа зустрічі: ZOOM-конференція». І цим було засвідчено, що наш історичний клуб розширює поле діяльності і на учнівській колективі закладів середньої освіти.

Відаючи належне нашим новим партнерам, повідомляємо, що у згаданому Ліцеї цього року, як традиційно кожного року, здійснена низка заходів на відзначення цих знакових дат української історії: проведено відеолекторії про Нестора Літописця «Батько української історії та словесності»; літературну годину «Від бересту – до «цифри» та переглянуто ілюстративну виставку «Еволюція книги»; відбувся круглий стіл «Його ім'я носить наш за-

клад», де йшлося про життєтворчість Нестора Літописця та провідні мотиви його «Повісті минулих літ».

На нашому спільному заході у форматі ZOOM-конференції прозвучали виступи юних дослідників із Волинського ліцею імені Нестора Літописця та студентів спеціальності «Історія» нашої академії. Учні продемонстрували, наскільки серйозно і ретельно вони опрацювали сторінки з історії літописання на українських землях, насамперед на Волині, і в процесі цього висвітлили власне бачення історії Волині за Галицько-Волинським літописом, а також ознайомили учасників конференції з оригінальною пам'яткою літописного мистецтва – Острозьким літописом.

Цікаві аналітичні дослідження запропонували студенти нашої академії – члени історичного клубу «Десятий легіон». Третьюкурсниця Марія

Остапчук працювала над темою «Книжна справа Київської держави часів Нестора Літописця», а її одногрупниця Юлія Кононьчук у дослідженні «Від палички до пера, або як розвивалася писемність у Київській державі» поділилася міркуваннями з приводу становлення нашої національної писемності. Студентка другого курсу цієї ж спеціальності Олександра Улянюк характеризувала «Вплив Нестора Літописця на формування пріоритетів Острозького книжництва».

З нашими студентами працювали і брали активну участь в роботі ZOOM-конференції доктор історичних наук Ірина Скакальська, кандидат історичних наук Галина Сеньківська, кандидат філологічних наук Інна Волянюк.

Спільним знаменником розмови науковців академії та педагогів Ліцею, студентів-істориків та учнів-«несторівців» стало побажання надати «Несторівським читанням» статус традиційних.